

แผนที่แสดงลักษณะภูมิประเทศของภูมิภาคเอเชียใต้

ที่มา : <http://www.printfree.cn/free-printable-maps-south-asia-physical-maps-printables259>

ภูมิภาคเอเชียใต้หรืออนุทวีปอินเดีย ประกอบด้วยประเทศต่างๆ ๗ ประเทศ ได้แก่ สาธารณรัฐอินเดีย สาธารณรัฐอิสลามปากีสถาน สาธารณรัฐประชาชนบังกลาเทศ สาธารณรัฐสังคมนิยมประชาธิปไตยศรีลังกา สหพันธ์สาธารณรัฐประชาธิปไตยเนปาล ราชอาณาจักรภูฏาน สาธารณรัฐมัลดีฟส์ และรวมหมู่เกาะที่อยู่ในความปกครองของอินเดีย คือ หมู่เกาะนิโคบาร์ หมู่เกาะอันดามัน และหมู่เกาะลักกาทิพ

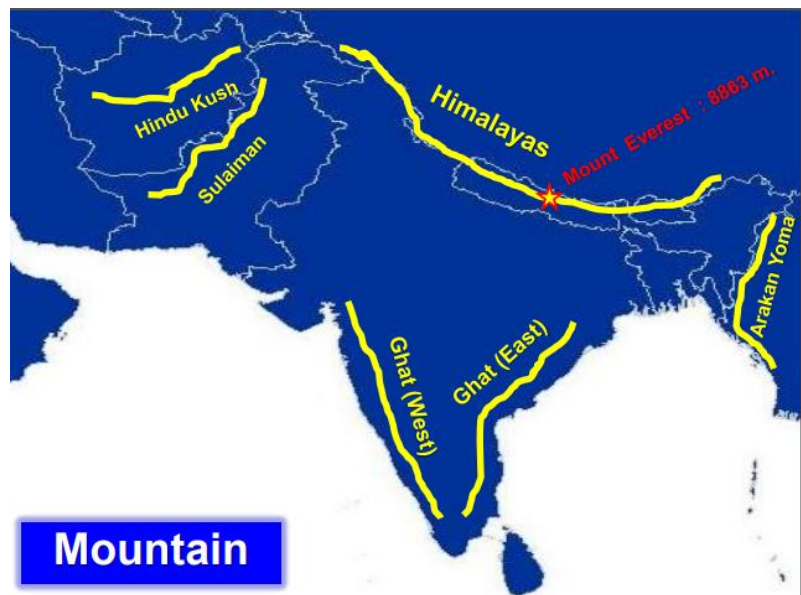
ลักษณะภูมิประเทศของภูมิภาคเอเชียใต้ แบ่งเป็น ๕ เขต ดังนี้

๑. เขตเทือกเขาสูงตอนเหนือ

เป็นเขตเทือกเขาหินใหม่ซึ่งเป็นเทือกเขาที่แยกตัวไปจากจุดรวมที่เรียกว่า ปามิร์นอตหรือภาษาพื้นเมืองเรียกว่า ปามิร์ดุนยา แปลว่า หลังคาโลกมีความสูงประมาณ ๓,๕๐๐-๔,๕๐๐ เมตร จากระดับน้ำทะเลปานกลางจากปามิร์นอตมีเทือกเขาสูง ๆ ของทวีปเอเชียหลายแนว แต่แนวที่อยู่ในภูมิภาคเอเชียใต้และเป็นเขตแดนกันเอเชียใต้ออกจากภูมิภาคอื่นๆ ได้แก่

๑.๑ เทือกเขาหิมาลัย (Himalaya Range)

เป็นเทือกเขาที่แยกอนุทวีปอินเดียออกจากที่ราบสูงทิเบต และใช้เป็นพรมแดนธรรมชาติที่กั้นภูมิภาคเอเชียใต้กับเอเชียตะวันออกเฉียงใต้อย่างชัดเจนในทิศทางตะวันออก-ตะวันตก พาดผ่านพื้นที่ของ ๕ ประเทศ ได้แก่ ปากีสถาน อินเดีย จีน ภูฏานและเนปาล ในจำนวนยอดเขาสูงทั้งหมดตามแนวเทือกเขาหิมาลัย มียอดเขามากกว่า ๘๐ ยอดเขา ที่มีความสูงมากกว่า ๗,๐๐๐ เมตรขึ้นไปเป็นต้นกำเนิดของแม่น้ำ ๓ สาย คือสินธุคงคาและพรหมบุตร

เทือกเขาสำคัญในภูมิภาคเอเชียใต้

ที่มา : [http://www.satit.up.ac.th/BBC07/AboutStudent/](http://www.satit.up.ac.th/BBC07/AboutStudent/Document/Hist_India/pdf/Hist_SouthAsia_3_Physical.pdf)

[Document/Hist_India/pdf/Hist_SouthAsia_3_Physical.pdf](http://www.satit.up.ac.th/BBC07/AboutStudent/Document/Hist_India/pdf/Hist_SouthAsia_3_Physical.pdf)

๑.๒ เทือกเขาสุไลมาน (Sulaiman Range)

เทือกเขาสุไลมาน เป็นเทือกเขาทางตะวันตกของปากีสถาน และเป็นเทือกเขาที่เป็นแนวพรมแดนปากีสถานกับอัฟกานิสถานมีช่องเขาไคเบอร์ (Khyber Pass) ซึ่งเชื่อมพื้นที่หุบเขาสูงในภาคตะวันออกเฉียงเหนือของอัฟกานิสถานเข้ากับที่ราบหุบเขาลุ่มแม่น้ำสินธุของปากีสถานและอินเดีย เป็นเส้นทางการเดินทางจากภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้สู่อินเดียตั้งแต่โบราณ

๑.๓ เทือกเขาฮินดูกูช (Hindu Kush Range)

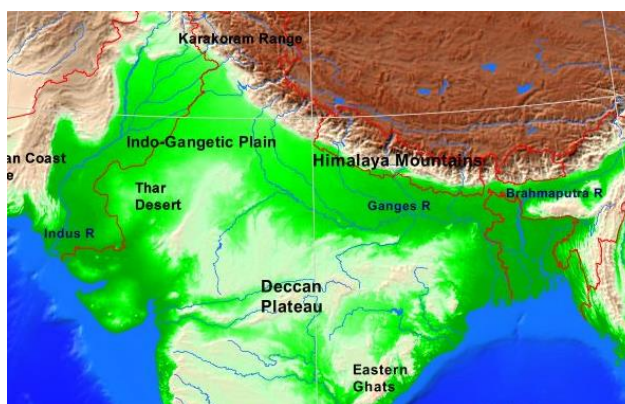
เทือกเขาฮินดูกูชอยู่บริเวณรอยต่อของประเทศปากีสถานกับประเทศอัฟกานิสถาน มียอดเขาสูงที่มากกว่าระดับ ๗,๐๐๐ เมตร ถึง ๒๐ ยอดเขาที่สูงที่สุดคือยอดเขาตริอิชเมียร์ในประเทศปากีสถาน

๒. เขตที่ราบลุ่มแม่น้ำตอนเหนือ

เป็นบริเวณที่ราบต่ำถัดลงมาจากเทือกเขาสูงทางตอนเหนือของภูมิภาค เป็นเขตอุดมสมบูรณ์ที่สุดของภูมิภาคนี้ โดยครอบคลุมที่ราบลุ่มแม่น้ำ ๓ บริเวณ คือ

๒.๑ ที่ราบลุ่มแม่น้ำสินธุ(Indus river plains)

แม่น้ำสินธุ เป็นแม่น้ำที่ยาวที่สุดในปากีสถาน ถือเป็นเส้นเลือดใหญ่และสายหลักของชาวปากีสถานต้นกำเนิดของแม่น้ำอยู่บริเวณที่ราบสูงทิเบต มีความยาว ๓,๒๐๐ กิโลเมตร ก่อนจะไหลลงสู่ทะเลอาหรับทางตอนใต้ของปากีสถานบริเวณที่ราบลุ่มแม่น้ำสินธุเป็นบริเวณที่มีการตั้งถิ่นฐานมาช้านาน ดังปรากฏหลักฐานที่เมืองโมเฮนโจดาโรและฮาร์ปปา เรียกในปัจจุบันว่า อารยธรรมลุ่มแม่น้ำสินธุหรืออารยธรรมดราวิเดียน

ที่ราบลุ่มแม่น้ำตอนเหนือของภูมิภาคเอเชียใต้

ที่มา : <http://www.alearningfamily.com/main/south-asia-physical-map-2/>

๒.๒ ที่ราบลุ่มแม่น้ำคงคา (Ganges river plains)

แม่น้ำคงคาเป็นแม่น้ำสายสำคัญของอินเดีย ซึ่งได้ชื่อว่าเป็นแม่น้ำศักดิ์สิทธิ์ของชาวฮินดูคู่กับแม่น้ำยมุนาที่ไหลขนานกัน มีต้นกำเนิดทางภาคเหนือของอินเดีย บริเวณเทือกเขาหิมาลัย ไหลผ่านทางภาคตะวันออกเฉียงเหนือของอินเดียไปทางตะวันออก และรวมกับแม่น้ำพรหมบุตรที่ประเทศบังกลาเทศ เกิดเป็นดินดอนสามเหลี่ยมขนาดใหญ่ชื่อว่าสามเหลี่ยมปากแม่น้ำคงคา นับเป็นแหล่งชลประทานและการคมนาคมที่สำคัญแห่งหนึ่ง ก่อนจะไหลออกที่อ่าวเบงกอล แม่น้ำคงคา มีความยาวประมาณ ๒,๕๑๐ กิโลเมตร

๒.๓ ที่ราบลุ่มแม่น้ำพรหมบุตร(Brahmaputra river plains)

แม่น้ำพรหมบุตรเป็นแม่น้ำที่กั้นเขตแดนสายสำคัญสายหนึ่งของทวีปเอเชีย มีความยาว ๒,๙๐๐ กิโลเมตร มีต้นกำเนิดอยู่ทางทิศตะวันตกเฉียงใต้ของเขตปกครองตนเองทิเบต จากนั้นไหลผ่านพื้นที่ตอนใต้ของทิเบต แล้วไหลวกไปทางตะวันตกเฉียงใต้ผ่านหุบเขาฮีสซัมและไปทางใต้ผ่านประเทศบังกลาเทศ มีจากนั้นได้ไหลมารวมกับแม่น้ำคงคา เกิดเป็นดินดอนสามเหลี่ยมขนาดใหญ่ชื่อว่าสามเหลี่ยมปากแม่น้ำคงคา นับเป็นแหล่งชลประทานและการคมนาคมที่สำคัญแห่งหนึ่ง

๓. ที่ราบสูงตอนกลางและตอนใต้

ที่ราบสูงเดคคาน

ที่มา : https://en.wikipedia.org/wiki/Deccan_Plateau#/media/File:Deccan_Traps_Matheran.jpg

บริเวณส่วนใหญ่ของที่ราบสูงได้รับอิทธิพลความชื้นจากทะเลน้อยมาก มีสภาพแห้งแล้งแบบทุ่งหญ้ากึ่งทะเลทรายและทะเลทราย

ที่ราบสูงเดคคาน (Deccan Plateau) เป็น

เขตหินเก่าผ่านการสึกกร่อนมานาน มีอาณาเขตเริ่มจากตอนใต้ของเขตที่ราบลุ่มน้ำ โดยเริ่มจากแนวเทือกเขาใหญ่ที่คั่นอยู่ เช่น เทือกเขาวินไฮย (Vindhya) เทือกเขาสัตปุระ (Satpura) เทือกเขาไมคาลา (Maikala) และเทือกเขาอชันตา (Ajanta) เทือกเขาเหล่านี้มีความสูงต่างกัน ตั้งแต่ ๔๖๐ - ๑,๒๒๐ เมตร จากระดับน้ำทะเล สองฝั่งของเขตคาบสมุทรเดคคาน ก่อนถึงชายฝั่งทะเลมีเทือกเขากัทส์ (Ghats) ตะวันออก และเทือกเขากัทส์ตะวันตกขนาบอยู่ เนื่องด้วยที่ราบสูงเดคคานมีลักษณะเป็นที่ราบสูงรูปโต๊ะ คือ เป็นที่ราบสูงที่มีทะเลหรือที่ราบล้อมรอบเป็นขอบทำให้ยกตัวขึ้นสูงกว่าบริเวณโดยรอบอย่างเห็นได้ชัด เกิดเป็นลักษณะเหมือนรูปโต๊ะ จึงทำให้

๔. ที่ราบชายฝั่งทะเล

ที่ราบชายฝั่งทะเลของภูมิภาคเอเชียใต้ที่สำคัญ คือ ที่ราบชายฝั่งทะเลแคบๆ ขนาบทั้งสองฝั่งของที่ราบสูงเดคคาน ได้แก่ ที่ราบชายฝั่งทางตะวันออก เรียกว่า **ชายฝั่งโคโรเมนเดล (Coromandel coast)** และที่ราบชายฝั่งตะวันตก เรียกว่า **ชายฝั่งทะเลมาลาบาร์ (Malaba coast)** ชายฝั่งทั้งสองมีความสำคัญในการใช้เป็นเส้นทางการค้าทางทะเลตั้งแต่โบราณระหว่างอาหรับและเปอร์เซียกับจีนซึ่งต้องผ่านชายฝั่งนี้

จากแผนที่ทะเลของอินเดีย นั้น ชายฝั่งบนแผ่นดินใหญ่ของอินเดียประกอบด้วยหาดทรายถึงร้อยละ ๔๓ กรวดและหินร้อยละ ๑๑ รวมถึงหน้าผา และร้อยละ ๔๖ เป็นดินเลนและโคลน ในปัจจุบันชายฝั่งทะเลทั้งสองมีเมืองที่สำคัญ เช่น เมืองมุมไบทางฝั่งตะวันตก เมืองเจนไนและเมืองวิศาขาปัตตนมทางฝั่งตะวันออก เป็นต้น

เมืองมุมไบ เมืองท่าสำคัญทางฝั่งตะวันตกของอินเดีย

ที่มา : <http://businessofdata.net/017>

๕. หมู่เกาะ

หมู่เกาะมัลดีฟส์เกิดจากซากปะการังที่บดจน
เกิดเป็นแผ่นดิน เรียกว่า อะทอลล์ (Atoll)
ที่มา : <https://mymaldives.com/maldives/>

หมู่เกาะในภูมิภาคเอเชียใต้ทั้งหมดตั้งอยู่ในมหาสมุทร
อินเดีย เกาะที่ใหญ่ที่สุด ได้แก่ **เกาะศรีลังกา (Sri Lanka Island)** ซึ่งเป็นที่ตั้งของประเทศศรีลังกาตั้งอยู่บน
จุดปลายสุดด้านตะวันออกเฉียงใต้ของอนุทวีปอินเดียพื้นที่
ส่วนใหญ่ของเกาะเป็นที่ราบสลับภูเขา และมีที่ราบชายฝั่ง
ทางตอนกลางเต็มไปด้วยภูเขาและป่าไม้ทางตอนใต้มี
ลักษณะเป็นเนินเขาและภูเขา นอกจากนี้ยังมีหมู่เกาะที่
สำคัญ เช่น **หมู่เกาะมัลดีฟส์ (Maldives Islands)** ตั้งอยู่
ทางทิศตะวันตกเฉียงใต้ของภาคพื้นทวีป เกิดจากซาก
ปะการังที่บดจนเกิดเป็นแผ่นดิน เรียกว่า “อะทอลล์
(Atoll)” จำนวนกว่า ๑,๑๙๐ เกาะ **หมู่เกาะอันดามันและ
นิโคบาร์ (Andaman and Nicobar Islands)** เป็นหมู่
เกาะขนาดใหญ่ที่มีเกาะรวมกันทั้งหมด ๕๗๒ เกาะ ตั้งอยู่ใน
บริเวณอ่าวเบงกอลและทะเลอันดามัน ในบรรดาเกาะ
ทั้งหมดมีเพียง ๓๘ เกาะเท่านั้นที่มีมนุษย์อาศัยอยู่ราว
๓๕๐,๐๐๐ คนส่วนใหญ่ประมาณร้อยละ ๙๒ ของพื้นที่ปก
คลุมไปด้วยป่าฝนหนาทึบ โดยมีเกาะนิโคบาร์ใหญ่เป็น
ศูนย์กลางทางใต้ และมีเกาะอันดามันเป็นศูนย์กลางทางตอน
เหนือหมู่เกาะอันดามันและนิโคบาร์เป็นส่วนหนึ่งของ
ประเทศอินเดีย ทางารอินเดียได้จัดให้หมู่เกาะอันดามันและ
นิโคบาร์เป็นดินแดนสหภาพแห่งหนึ่ง